

Oba nižší soudy zamítly návrh nemanželského otce, by mu bylo dítě vydáno do výchovy a výživy, ježto dítě jest se souhlasem nemanželské matky ve výchově u jejích rodičů.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Dovolacímu rekursu proti potvrzujícímu usnesení rekursního soudu podanému podle § 46 (2) zák. čís. 100/31 z důvodu nezákonnosti a zřejmého rozporu se spisy nelze přiznati oprávnění. Nejvyšší soud neshledal nezákonnost v tom, co napadenému usnesení vytýká stěžovatel, neboť ustanovení § 169 obč. zák. nelze vykládati tak, že by nemanželská matka sama osobně byla nucena vychovávat dítě, nýbrž zřejmě matka chce a může sama dítě vychovávat, obstarávají-li pro ni výchovu její rodiče s jejím souhlasem. Vždyť životní zkušenost prokazuje, že často jest matka nucena jíti za svým povoláním a svěřiti dítě k opatrování a výchově buď příbuzným nebo najaté osobě, a v takovém případě přece nelze tvrditi, že by matka sama nechtěla a nemohla své dítě vychovávat. Proto na základě zjištěného stavu věci správně podle zákona věc rozhodly nižší soudy a není tu vytýkané nezákonnosti.

Čís. 13244.

Ujednav se zaměstnancem, že »požitky budou upraveny podle výsledků obchodního roku tak, aby průměrný příjem činil minimálně 5.000 Kč měsíčně«, zavázal se zaměstnavatel platiti zaměstnanci nejméně 5.000 Kč měsíčně za všech okolností, ať byl výsledek běžného obchodního roku příznivý nebo nepříznivý a ať přikročil k nové úpravě příjmů zaměstnancových nebo nepřikročil.

(Rozh. ze dne 2. února 1934, Rv I 240/32.)

Ve sporu, jímž se žalobce domáhal na žalovaném úvěrním ústavu nedoplatku služného za rok 1930, vznesl žalobce mezitímní určovací návrh, aby bylo zjištěno, že žalobci přísluší proti žalovanému od 1. ledna 1929 právo na měsíční služné 5.000 Kč kromě novoročního. Procesní soud první stolice mezitímním rozsudkem žalobcův mezitímní určovací návrh zamítl. Odvolací soud napadený rozsudek potvrdil.

Nejvyšší soud vyhověl mezitímnímu určovacímu návrhu žalobcovu.

Důvody:

Rozhodnutí o žalobcově mezitímním určovacím návrhu závisí jen na výkladu akceptačního dopisu žalovaného ústavu ze dne 13. července 1928, který jest písemným potvrzením služební smlouvy ujednané mezi žalobcem a žalovaným ústavem. Ježto úkolem soudu je jen výklad této

listiny, jde o právní posouzení věci. Příslušný odstavec dopisu má tento nesporný doslov: »Podle výsledků běžného obchodního roku budou Vaše požitky upraveny se zpětnou platností od 1. ledna 1929 tak, aby Váš průměrný příjem bez ohledu na novoroční činil m i n i m á l n ě 5.000 Kč měsíčně. Mimo to Vám bude povolena 5% účast na zisku.« Odvolací soud vyložil toto smluvní ustanovení shodně s prvním soudem tak, že se v něm žalobci slibuje nová úprava jeho služebních požitků od 1. ledna 1929, a to podle výsledků běžného obchodního roku, jež by ovšem musily býti pro žalovaný ústav příznivé, a že j e n z a s p l n ě n í o b o u t ě c h t o p ř e d p o k l a d ů — t. j. nového ujednání stran o výši služného a příznivých obchodních výsledků v běžném roce — měl průměrný žalobcův příjem činiti nejméně 5.000 Kč měsíčně kromě novoročního. Dovolací soud neschvaluje tento výklad, který by mohl obstáti jen, kdyby nebylo v akceptačním dopisu výslovně řečeno, že žalobcovy požitky budou upraveny tak, aby jeho průměrný příjem bez ohledu na novoroční činil m i n i m á l n ě 5.000 Kč m ě s í č n ě. Bylo by naprosto zbytečné, by byla stanovena nejnižší hranice žalobcových požitků, kdyby se vycházelo z výkladů, že strany zamýšlely pro období po 1. lednu 1929 t e p r v e n o v ý m u j e d n á n í m u p r a v i t i výši žalobcových příjmů podle toho, jaké budou výsledky běžného obchodního roku. Právě toto výslovné stanovení nejnižší hranice žalobcova měsíčního příjmu pro dobu po 1. lednu 1929 svědčí nepochybně o tom, že se žalovaný ústav zavázal platiti žalobci od 1. ledna 1929 n e j m ě n ě 5.000 Kč měsíčně kromě novoročního za všech okolností, ať byl výsledek běžného obchodního roku příznivý nebo nepříznivý a ať žalovaný ústav přikročil po 1. lednu 1929 k nové úpravě žalobcových příjmů nebo ne. Nové smluvní úpravy žalobcových příjmů by bylo potřeba teprve, kdyby byl žalovaný ústav chtěl žalobcovy příjmy zvýšiti nad ujednané minimum, a příznivý výsledek obchodního roku by se mohl projevit jen v tom, že by byly podle něho žalobci zvýšeny příjmy nad ujednanou nejnižší hranici 5.000 Kč kromě novoročního. Zamýšlel-li žalovaný ústav ponechat žalobci i po 1. lednu 1929 jeho dosavadní platy ujednané pro rok 1928, kdyby obchodní výsledky běžného roku nebyly příznivé, bylo na něm, aby tuto svou vůli v akceptačním dopisu projevil jasně tak, aby byla i pro druhou stranu poznatelná, jinak jest nejasný výraz vyložiti podle § 915 obč. zák. na škodu toho, kdo ho použil; z obsahu dopisu nelze vůbec vyčísti, že žalobcovy služební požitky zůstanou i po 1. lednu 1929 stejné, nebudou-li nově upraveny podle výsledků běžného obchodního roku, naopak slovo »m i n i m á l n ě« takový výklad přímo vylučuje. Dovolací soud dospěl proto k úsudku, že v akceptačním dopisu ze dne 13. července 1928 byla p e v n ě s t a n o v e n a n e j n i ž š í m e z žalobcových služebních požitků od 1. ledna 1929 na 5.000 Kč měsíčně kromě novoročního. Tomuto výkladu nijak nevadí, že se v dopisu mluví o úpravě požitků v čase budoucím (»budou upraveny«), neboť jest přirozené, že se v dopisu vydaném dne 13. července 1928 mluvilo o tom, jaký má býti žalobcův příjem až v roce 1929, jako o události budoucí. Slova »se zpětnou platností« od 1. ledna 1929« nejsou uvedenému výkladu rovněž na závalu,

neboť se týkají jen případného zvýšení žalobcových požitků nad smlouvené minimum a jest je vysvětliti prostě tím, že výsledky obchodního roku nejsou známy hned 1. ledna toho kterého roku, nýbrž teprve později až po sestavení bilance. Z uvedeného výkladu plyne, že žalobci přísluší proti žalovanému ústavu od 1. ledna 1929 smluvní nárok na měsíční služné 5.000 Kč kromě novoročního, takže se žalobce právem domáhal, aby to bylo najisto postaveno mezitímním rozsudkem podle §§ 236 a 393 druhý odstavec c. ř. s. Podotýká se, že určovací návrh přesahuje rámec tohoto sporu, neboť určovací návrh se týká služného od 1. ledna 1929, kdežto v tomto sporu jest žalováno o zaplacení nedoplatku jen za rok 1930.

Čís. 13245.

Vlastnické právo k pozemku se nepromlčuje tím, že nebylo po promlčecí dobu vykonáváno plným rozsahem a nevydržuje se na prospěch toho, kdo na pozemku konal vedle vlastníka držební úkony, třebaže tyto úkony svým významem a obsahem daleko převyšovaly ony úkony, jimiž se spokojil a na něž se obmezil vlastník.

(Rozh. ze dne 2. února 1934, Rv I 1245/32.)

Žalobkyně domáhala se na žalované, by bylo uznáno právem, že část stavební parcely čí. 103/3, v žalobě přesně označená, jest vlastnictvím žalobkyně, že žalobkyně k této části stavební parcely čí. 103/3 vydržela vlastnické právo, že žalovaná jest povinna svoliti, by na náklad žalobkyně byla stavební parcela čí. 103/3 rozdělena a by část v žalobě označená byla odepsána z příslušné vložky pozemkové knihy a by na tuto část bylo vloženo vlastnické právo pro žalobkyni. Procesní soud první stolice žalobu zamítl, odvolací soud uznal podle žaloby.

Nejvyšší soud obnovil rozsudek prvního soudu.

Důvody:

Podle zjištění odvolacího soudu je žalovaná knihovní vlastníci nemovitostí ve vložce č. 709, pozůstávajících ze stavební parcely k. č. 103/2 s obytným domem č. 175 a ze stavební parcely č. k. 103/3. Odvolací soud zjistil, že žalovaná v domě bydlela a po (nezastavěné) parcele č. 103/3 až do poslední doby chodila a jezdila. Proto nelze mluvit o tom, že žalovaná pozbyla vlastnického práva tím, že ho po čas zákonem stanovený nevykonávala (§ 1451 obč. zák.). Přísluší-li však vlastnické právo k parcele č. 103/3 žalované a nebylo-li toto právo promlčeno, vylučuje tato skutečnost podle § 1425 obč. zák. možnost, by žalobkyně téhož práva nabyla vydržením, třebaže žalobkyně podle zjištění odvolacího soudu na téže parcele konala — ovšem vedle žalované — různé držební úkony a třebaže tyto úkony co do významu a obsahu daleko převyšovaly ony úkony, jimiž se vlastnice pozemku spokojila a na kteréž se